

Emri i Lëndës : Sintaksë e Gjuhës Angleze							
Kodi	Tipi	Semestri	Leksione (orë/javë)	Seminare (orë/javë)	Lab (orë/javë)	Kredite	ECTS
ELL 213	B	Vjeshtë	3.00	0.00	0.00	3.00	5.00
Lektori		Neliada Memushaj, Msc					
Asistenti							
Gjuha e kursit		Anglisht					
Niveli i lëndës		Bachelor					
Përshkrimi		Ky kurs meret me studimin e karakteristikave themelore të sintaksës së gjuhës angleze. Kategoritë gramatikore, frazat dhe fjalitë janë diskutuar në lidhje me format dhe funksionet. Studentët do të studiojnë strukturat e fjalive një sërë kontekstesh. Këto struktura do të ndihmojnë nxënësit të kuptojnë dhe të komunikojnë më mirë në situata të ndryshme.					
Objektivat		- Të pajisë studentin me njohuri mbi strukturën sintaksore të gjuhës Angleze. - Të mundësojë përdorimin e saktë të gjuhës nga studenti. - Studentët do të diskutojnë një sërë shembujsh dhe ushtrimesh, duke u fokusuar në fjalitë gramatikore dhe jogramatikore, togfjalëshat emërore, frazat foljore, ndajfoljet, dhe fjalitë.					
Konceptet Kryesore		1.Elementet e fjalise 2. Funksionet 3. Kategoritë 4. Grupet Emerore 5.Shprehjet Foljore 6. Fjalitë brenda fjalive					
Programi i Lëndës							
Java	Tema						
1	Hyrje në sintaksë; Kërkesat e kursit; Vlerësimi i studentëve: Studentët do të njihen me konceptet bazë të sintaksës, duke përfshirë një pasqyrë të teorisë sintaksore dhe studimin e strukturës së fjalisë në gjuhën angleze. Kërkesat e kursit dhe kriteret e vlerësimit do të shpjegohen për të siguruar që studentët të jenë të përgatitur mirë. Rëndësia e të kuptuarit të sintaksës për komunikim efektiv do të theksohet, duke vendosur një bazë për temat që vijojnë. Referenca: Syntax: A generative introduction (2006), pp 1-28.						
2	Struktura e fjalisë: përbërësit dhe struktura e frazës: Do të prezantohet koncepti i përbërësve të fjalisë, duke u fokusuar në mënyrën se si ndahen fjalitë në njësi më të vogla të quajtura përbërës. Studentët do të mësojnë rreth bazës së strukturës së frazës, e cila përfshin të kuptuarit se si fjalët kombinohen për të formuar njësi më të mëdha sintaksore. Ushtrimet praktike në tekst do t'i ndihmojnë studentët të identifikojnë dhe analizojnë pjesët e ndryshme të fjalive. Referenca: Syntax: A generative introduction (2006), pp. 29-56						
3	Struktura e fjalisë: Funksionet - Tema, kallëzuesi, frazat emërore dhe frazat foljore: Diskutimi do të përqendrohet në funksionet e fjalisë, duke u fokusuar veçanërisht në kryefjalën dhe kallëzuesin, si dhe frazat emërore dhe frazat foljore. Studentët do të eksplorojnë varësinë dhe marrëdhëniet funksionale, të tilla si marrëdhëniet modifikues-kokë dhe plotësues-kokë. Ushtrimet do të ndihmojnë në përforcimin e këtyre koncepteve përmes analizës praktike të përbërësve të fjalisë. Referenca: Syntax: A generative introduction (2006), pp. 57-84						
4	Struktura e fjalisë: Kategoritë - Pjesët e të folurit dhe nënkategoritë e tyre: Studentët do të eksplorojnë pjesët të ndryshme të të folurit, duke përfshirë mbiemrat, ndajfoljet dhe parafjalët, së bashku me nënkategoritë e tyre përkatëse. Funksionet e këtyre klasave të fjalëve në formimin e fjalive do të analizohen në thellësi. Kjo javë do të fokusohet në të kuptuarit se si këto kategori formojnë fraza dhe se si ato kontribuojnë në strukturën e përgjithshme të fjalisë, shoqëruar me ushtrime për praktikë. Referenca: Understanding syntax (2020), pp. 20-50						
5	Struktura e fjalisë: Fraza themelore e foljes: Struktura bazë e frazave foljore do të diskutohet, veçanërisht duke u fokusuar në plotësimet e foljeve leksikore. Do të shqyrtohen kategori të ndryshme foljesh dhe studentët do të angazhohen me ushtrime për të kuptuar më mirë se si funksionojnë foljet dhe plotësuesit e tyre brenda një fjalie për të përcjellë me saktësi kuptimin. Referenca: Analyzing sentences: An introduction to English syntax (2016), pp. 75-98						

6	Më shumë mbi frazat e foljeve ndihmëse: Studentët do të shqyrtojnë rolin e foljeve ndihmëse në formimin e frazave të ndërlikuara foljore. Temat do të përfshijnë dallimin ndërmjet foljeve leksikore dhe atyre ndihmëse, llojet e ndryshme të foljeve ndihmëse (të tilla si modale, perfect, progresive dhe pasive), si dhe funksionet e tyre në kohën, aspektin dhe zërin. Gjithashtu do të analizohet roli i ndihmësve në ndërtimet pasive, negative dhe pyetëse, me ushtrime në tekst për kuptim të mëtejshëm. Referenca: Syntax: A generative introduction (2006), pp. 85-114
7	Rishikimi dhe praktika: Studentët do të përfshihen në një seancë gjithëpërfshirëse rishikimi dhe praktike, ku ata do të rishikojnë temat e mbuluara nga javët 1 deri në 6. Ushtrimet dhe diskutimet do të përforcojnë të kuptuarit e tyre për përbërësit e fjalisë, funksionet, kategoritë dhe frazat e foljeve, duke i lejuar ata të sqarojnë çdo dyshim përpara provimit.
8	Provim gjysmëfinal
9	Ndajfoljet dhe çështje të tjera: Kjo javë do të fokusohet në ndajfoljet, duke përfshirë ndajfoljet shtesë dhe rolin e tyre brenda frazave foljore. Do të diskutohen tema të tilla si lëvizshmëria e ndajfoljeve, foljet frazologjike, elipsi dhe ndajfoljet e fjalive. Theksi do të vihet në kuptimin e pozicioneve sintaksore të ndajfoljeve dhe mënyrën se si ato modifikojnë foljet, duke i shtuar thellësi kuptimit në fjali. Reference: Analyzing sentences: An introduction to English syntax (2016) pp. 120-145
10	Struktura e frazave emërore: Struktura e frazave emërore (NP) do të shqyrtohet në detaje, duke përfshirë përcaktuesit, parapërcaktuesit dhe paramodifikuesit. Do të diskutohen tema të tilla si përcaktimi sasior i mbiemrave, frazat pjesore dhe modifikuesit e emrave, së bashku me modifikuesit pas. Kjo javë synon të ndihmojë studentët të kuptojnë se si elementë të ndryshëm kombinohen për të modifikuar emrat dhe funksionet sintaksore që ata shërbejnë. Reference: Understanding syntax (2020), pp. 51-80
11	Fjalitë brenda fjalive - Plotësuesit dhe klauzolat: Nxënësit do të mësojnë rreth përdorimit të plotësuesve si "ajo" dhe "nëse" dhe se si funksionojnë ato brenda fjalive. Do të hulumtohen rolet e fjalive plotësuese brenda frazave foljore, frazave mbiemërore, frazave emërore dhe frazave parafjalore. Për më tepër, fjalitë ndajfoljore dhe funksionet e tyre do të analizohen, duke i ndihmuar studentët të kuptojnë strukturat më komplekse të fjalive. Reference: Syntax: A generative introduction (2006), pp. 115-140
12	Lëvizja Wh: Kjo javë do të fokusohet në konceptin e lëvizjes wh, duke përfshirë pyetjet wh, klauzolat nënrenditëse wh dhe klauzolat pyetëse. Gjithashtu do të mbulojnë klauzolat relative dhe dallimi midis klauzolave kufizuese dhe jokufizuese. Studentët do të analizojnë rolin sintaksor të fjalëve wh dhe ushtrimet do t'i përforcojnë këto koncepte nëpërmjet zbatimit praktik. Reference: Analyzing sentences: An introduction to English syntax (2016), pp. 146-170
13	Klauzola jo të fundme: Klauzolat jo të fundme dhe format e tyre do të diskutohen, duke përfshirë mënyrën se si foljet jo të fundme funksionojnë brenda fjalive. Do të shqyrtohen funksionet e ndryshme të fjalive jo të fundme - si subjekte, modifikues në togfjalëshi emëror, ndajfolje dhe plotësues të foljeve. Studentët do të punojnë përmes ushtrimeve për të identifikuar dhe kuptuar përdorimin e strukturave jo të fundme në kontekste të ndryshme. Reference: Syntax: A generative introduction (2006), pp. 141-165
14	Prezantimet e studentëve: Studentët do të japin prezantime mbi tema që lidhen me sintaksën angleze. Kjo do t'i ndihmojë ata të konsolidojnë të kuptuarit e përmbajtjes së lëndës, si dhe të zhvillojnë aftësitë e tyre analitike dhe aftësinë për të shpjeguar në mënyrë efektive konceptet sintaksore. Prezantimet do të shërbejnë si një mënyrë për studentët që të demonstrojnë zotërimin e tyre të temave të diskutuara gjatë kursit.
15	Rishikimi dhe praktika: Një shqyrtim përfundimtar dhe sesion praktik do të zhvillohet për të mbuluar të gjitha temat kryesore të diskutuara në kurs. Studentët do të kenë mundësinë të rishikojnë konceptet sfiduese, të praktikojnë më shumë ushtrime dhe të përgatiten për provimin përfundimtar.
16	Provim Final

Parakushtet	Studenti duhet të frekuentojë lëndën në masën minimale prej 75%.		
Literatura	<ul style="list-style-type: none"> • Carnie, A. (2006). Syntax: A generative introduction (2nd ed.). Malden MA: Blackwell Publishing • Burton-Roberts, N. (2016). Analyzing sentences: An introduction to English syntax (4th ed.) London & New York: Routledge. • Tallerman, M. (2020) Understanding syntax. Routledge. 		
Referenca të tjera	• Huddleston, R. & Pullum, G.K. (2005). A student's introduction to English grammar. Cambridge: Cambridge University Press • •		
Rezultatet e Lëndës dhe Kompetencat			
1	Të përcaktojë dhe shpjegojë terminologjinë bazë të sintaksës dhe argumentimit në gjuhën angleze;		
2	Të njohë dhe klasifikojë elementet e strukturës së fjalisë në anglisht: përbërësit, funksionet dhe kategoritë		
3	Të analizojë veçoritë e strukturës së fjalisë, nga niveli i fjalës, përmes nivelit të togfjalëshit dhe fjalive		
4	Të përcaktojë marrëdhëniet midis strukturave sintaksore të fjalive dhe funksioneve të tyre komunikuese, në mënyrë që të përmirësohet aftësia e tyre e përgjithshme në gjuhën angleze.		
5	Të shpjegojë, mbështesë dhe ndërtojë veçori të strukturës së fjalisë në gjuhën angleze.		
Mënyra e Vlerësimit të Lëndës			
Notat e Ndërmjetme		Sasia	Përqindja
Gjysmë finale		1	30
Kuize		1	10
Projekte		0	0
Projekte semestrare		0	0
Punë laborator		0	0
Pjesëmarrja në mësim		1	15
Kontributi i notave të ndërmjetme mbi vlerësimin final			55
Kontributi i provimit final mbi vlerësimin final			45
Total			100
Ngarkesa ECTS (Në Bazë të Ngarkesës së Studentit)			
Aktivitetet	Sasia	Kohëzgjatja (orë)	Ngarkesa Totale (orë)
Kohëzgjatja e kursit (Duke përfshirë edhe javën e provimeve : 16x Orët totale të kursit)	16	3	48
Orët e studimit jashtë klase (Parapërgatitje, Praktika etj)	14	3	42
Detyra	0	0	0
Gjysmë finale	1	7	7
Provimi final	1	10	10
Të tjera	2	9	18
Ngarkesa totale e orëve			125
Ngarkesa totale e orëve / 25 (orë)			5.00
ECTS			5.00